

PRIMER 20: (aktivno poslušanje, uravnavanje konfliktov)

Jezik volkov in jezik žiraf

Barbara Pavlovič Plevanč

Namen

V tej dejavnosti boš:

- Spoznal/-a razliko med "jezikom volkov" in "jezikom žiraf" oz. agresivno in miroljubno komunikacijo,
- se učil/-a sporazumevati miroljubno.

Kriteriji uspešnosti:

- prepoznam komunikacijo, v kateri sta sogovorca agresivna in ne iščeta soglasja (jezik volkov), in komunikacijo, v kateri sta sogovorca miroljubna in iščeta soglasje (jezik žiraf),
- prepoznam sredstva, ki jih sogovorca uporabljata za svoj namen,
- zmorem uporabiti sredstva jezika žiraf, da dosežem svoj namen, in ob tem upoštevam drugega.

Viri:

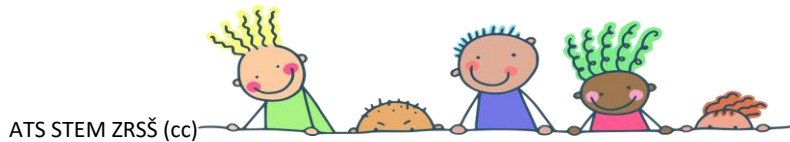
Projekt YouthStart (dodaj link)

Navodila za delo

Prva naloga: Preden začnemo s skupinskim delom, odgovorite na naslednja vprašanja:

Na lestvici pobarvaj stopnjo glede na to, kar občutiš:

1. Zadovoljstvo zaradi drugačnega načina pouka. 1–2–3–4–5
2. Veselje do sodelovanja s skupino, ki sem ji bil/-a dodeljen/-a. 1–2–3–4–5
3. Radovednost, kaj novega bom spoznal/-a. 1–2–3–4–5

4. Zanimanje za temo današnje dejavnosti. 1–2–3–4–5
5. Pripravljenost na delo, trud, napor. 1–2–3–4–5
6. Zaupanje v svoje sposobnosti. 1–2–3–4–5

Druga naloga: JEZIK VOLKOV IN JEZIK ŽIRAF

Spodaj sta opisa dveh pogovorov. Preberi ju ter opiši, kako se sogovorca pogovarjata, kako skušata doseči svoj namen. V skupini oblikujta usklajen odgovor.

Z ljudmi se je ob konfliktu mogoče sporazumevati nasilno ali nenasilno. Za ta dva načina uporabimo prisposobi JEZIK VOLKOV in JEZIK ŽIRAF.

Preberi spodnja primera in zapiši svoje ugotovitve o tem, kako se fanta pogovarjata – s čim vse skušata doseči svoj namen.

ZGODBA 1

Aleks: Adijo, Jan, grem. Se vidiva popoldne na igrišču?

Jan: Oh, pusti me pri miru, debil!

Aleks: Kaj ti pa je? Kaj me pa zmerjaš?

Jan: Ne delaj se neumnega! Že od ponedeljka sam brišem mize po malici in skoraj vedno moram sam pobrisati tablo. Ti pa kar zgineš iz razreda! Tako kot zadnjič glede okna, ko si bil kar tiho in sem bil jaz kriv za vse.

Aleks: To pa že ni res! Saj delam, ampak ti se greš nekega piflarja in se rineš, da bodo učitelji videli, kako ti delaš.

Jan: Veš kaj, spokaj! Nočem te več niti gledati!

Aleks: Hvala enako!

ZGODBA 2

Aleks: Adijo, Jan, grem. Se vidiva popoldne na igrišču?

Jan: Ne pridem. Ni mi do tega, da bi s tabo igral košarko. Zelo sem jezen! Oba sva dežurna, jaz pa že od ponedeljka sam brišem mize po malici in skoraj vedno pobrišem tablo. Vsak dan sem se spraševal, zakaj nisi pomagal.

Aleks: Žal mi je, da si mi zameril. Saj vem, da sem tudi jaz dežurni, ampak ko sem te videl, da si vedno tako pohitel z delom, sem mislil, da se želiš izkazati pred razrednikom, saj veš ... zaradi tiste oslarije z oknom, ki smo jo naredili zadnjič. Pa sem ti pustil. Zdi se mi tudi, da te sedaj lepše gleda. Daj, zmeniva se: ostala sta še dva dneva, pusti, da bom vse naredil jaz. Rad bi se ti odkupil.

Jan: Eh, saj ni treba! Nisem vedel, da si mislil tako. Seveda ti bom pomagal, saj ni neko težko delo.

Aleks: Super! A potem prideš popoldne metat na koš?

Jan: Seveda! Se vidiva!

JEZIK VOLKOV VS. JEZIK ŽIRAF

1. Spodaj so opisi 4 situacij, pri katerih se moraš boriti za svoje interese. Zapiši vsaj tri različice svojega besednega odziva v taki situaciji, na koncu pa poišči tiste, ki bo izrečeni v miroljubnem jeziku žiraf. Premisli in pri vsaki od spodnjih situacij napiši vsaj tri možnosti, kako bi se lahko odzval.

a) Želiš gledati TV, toda ne istega programa kot član tvoje družine, ki je ravnokar zgrabil daljinski upravljalnik.

Možnost 1: _____

Možnost 2: _____

Možnost 3: _____

b) Starši ti še kar kupujejo oblačila, ne da bi ti imel/-a kaj besede pri tem. Pravijo, da nimajo časa za skupne nakupe, in menijo, da ti kupujejo primerne reči.

Možnost 1: _____

Možnost 2: _____

Možnost 3: _____

c) Neki učenec višjega razreda te pogosto draži, kadar naleti nate na hodniku, v jedilnici ali na igrišču. S tem te vsakič malce osramoti pred vrstniki in resnično si želiš, da bi prenehal.

Možnost 1: _____

Možnost 2: _____

Možnost 3: _____

d) Mlajši brat/sestra/drug član družine pogosto vstopa v tvojo sobo in pase radovednost po tvojih stvareh. To ti seveda ni všeč.

Možnost 1: _____

Možnost 2: _____

Možnost 3: _____

2. Med zgornjimi možnostmi obkroži tiste, ki so izrečeni v »jeziku žiraf«.

2. Po skupinskem delu na lestvicah spodaj ovrednoti, kako je potekala komunikacija v skupini: ste se sporazumevali v "jeziku žiraf" ali morda v "jeziku volkov"? Pri vsaki lestvici obkroži eno od možnosti.

1. Naša komunikacije je bila spoštljiva – vsi smo se čutili enakovredne člane skupine.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

2. Kdor je želel kaj povedati, je dobil priložnost – vsi smo bili slišani in razumljeni.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

3. Posameznik oz. nekaj članov skupine je skušalo uveljaviti svoj prav z besedami, ki so drugega utišale, ponižale, užalile.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

4. Kadar se nismo strinjali, smo uporabljali »jaz« povedi – nismo se obtoževali ali si očitali s »ti« povedmi.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

5. Med delom smo člani drugim lahko povedali, kaj potrebujemo od njih in kako se počutimo.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

6. Če je kdo od članov storil napako, so bili drugi do njega posmehljivi, žaljivi.

nikoli	redko	delno	večinoma	vselej
--------	-------	-------	----------	--------

3. Za oceno lastnega sodelovanja v skupini si lahko pomagaš tudi s spodnjimi kriteriji. Preberi jih in ob vsakem **oceni, v kakšni meri ti je to uspelo**. Na črto ob kriteriju **nariši** enega izmed treh smeškov: :),) ali :(, ki te bo najbolje predstavil.

POSLUŠANJE

- Ne prekinjam drugih (ko eden govori, ga poslušam). ____
- Do besede naj pridejo vsi, ki želijo. ____
- Kadar nečesa ne razumem, vprašam. ____
- Ne oglašam se prepogosto; ko se mi porodi vprašanje ali misel, si jo zapomnim/zapišem in povem kasneje, če je še potrebno. ____

SPREJEMANJE

- Sprejemam mnenje drugega, tudi če se z njim ne strinjam. ____
- Trudim se, da so mi vsa mnenja enakovredna. ____
- Dobro premislim, na podlagi česa nekdo misli drugače kot jaz. ____
- Kadar želim ovreči nasprotno mnenje, to storim z argumenti in dokazi ter spoštljivo. ____
- Probleme rešujem z dogovorom, se ne prepiram. ____

DOGOVARJANJE

- Vedno se potrudim, da tudi jaz dam kak predlog. ____
- Sodelujem pri skupnih odločitvah (načrtovanju). ____
- Sprejemem različne naloge in jih odgovorno opravi. ____
- Drugih ne žalim (sem strpen in jim pomagam). ____

Če si se pri katerem od kriterijev ocenil z manj kot :), si zadaj kot cilj, da se izboljšaš. Spremljaj se dalj časa in shranjuj samoocene. Kakšen je tvoj napredek od prvega do npr. petega samoocenjevanja? Pri katerih kriterijih si se izboljšal, kaj pa ti še ne gre?

Samovrednotenje znanja/veščine

Na temelju spodnjih kriterijev presodi, kako dobro ti gre opisana dejavnost, to pa podpri z dokazom:

Kriterij**Dokaz**

Prepoznam komunikacijo, v kateri sta sogovorca agresivna in ne iščeta soglasja, in komunikacijo, v kateri sta sogovorca miroljubna in iščeta soglasje.

Prepoznam sredstva, ki jih sogovorca uporabljata za svoj namen.

Zmorem uporabiti sredstva jezika žiraf, da dosežem svoj namen, in ob tem upoštevam drugega.

ATS STEM ZRSŠ (cc)

IME IN PRIIMEK: _____